

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año V.

No. 222

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

Cena 10 cent.

Uredništvo in upravnistvo

Calle ANASCO 2322 — U. T. 59 - 3667

Buenos Aires, 9. septembra 1933

Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—

celo leto \$ 5.—, Inozemstvo Dolar 2.—

List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

CORREO
Argentino

FRANQUEO PAGADO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 1551

Diktatura in stanovska država

Zahteva po diktaturi izvirajo iz barbarske dobe, ko so primitivni ljudje brez civilizacije videli v odločni tiraniji osebi vzvišeno bitje, ne da bi sami znali presojudati, kaj je prav in dobro in kako je treba to in ono urediti. Ljudje so takrat potrebovali koštruna z zvoncec.

Od tedaj pa smo preživeli več razvojnih dob. Dvignila se je civilizacija in šolstvo je razvito tako, da večina ljudi lahko študira najrazličnejša vprašanja. Glavno je pa to, da smo danes vendar prišli do tega prepričanja in zavednosti, da je človeček človek in enakovreden član družbe. Ta čut človečnosti se je izražal najbolj v borbi za demokracijo in socialno enakopravnost v družbi.

Menili smo torej, da je zmaga človeška civilizacija ter da se ne vrnemo več v barbarizem. Vendar nam nudi danes človeštvo povsem drugačno, žalostno sliko. Nismo mi krivi te nesreče. Kriva je slaba vzgoja. Vzgoja, ki je vzgajala in ki vzgaja narode, namesto praktično, v raznih iluzijah o avtoritetah, je to povzročila.

Praktične vzgoje ni bilo. Vso dobo takozvanega kulturnega razvoja se je z vzgojo trgalo človeško dušo iz praktičnega življenja, ji kazalo fantezije, ki omogočajo diktaturo nad človeštvom. V tem duševnem razpoloženju drve množice zopet za frazami in bogovi, ki so skoraj sto let rušili realno podlago novi demokratični človeški družbi.

Nacionalistične diktature so imele pripravljena tla, ker je vsa kultura puhla, brez zdravih in jasnih pojmov o družbi in o pomenu posameznega človeka.

Sedanje diktature skušajo prav na isti način utrditi svojo oblast kakor so jo hoteli barbarski tirani ali poznejše roparski knezi in fevdalci. Razen gospodarja, ni pravice, ni pameti. Niti svojega mnenja in nazorov tudi v najaktualnejših vprašanjih ne sme nihče povedati ali se zavzemati za problem. Diktator je za-

kon, je resnica, je pravica. Kdor misli drugače, je zločinec in zasluži smrt.

Kakšna je torej razlika med barbarizmom in današnjimi diktaturami? Diktatura pa, ki ovira celo kulturni razvoj, je pa naravnost zločin nad človeško družbo.

Življenje je živ organizem, ki takih kastracij ne more prenašati. Življenje in razvoj družbe je niz mnenj in problemov, niz vsestranskega duševnega in fizičnega dela, ki se ne sme zadrževati, če hočemo, da se bo svet razvijal do čimvečje popolnosti. Diktature pa tega zakona nočejo poznati in so zaradi tega največja nesreča in nevarnost za človeštvo. Doba takih diktatur, kot se pojavljajo v Evropi, so skrunitev za civilizacijo in grobokop narodov, ker morajo narodi v takih razmerah postati senilni in otopeli za vsakršno duševno in fizično delo.

Z diktaturo se obenem močno pojavlja tendenca po stanovski državi. Ta pojav je surrogat diktature. S stanovskimi državami si hoče kapitalizem osvojiti diktaturo nad ostalim človeštvom. Diktator sam je preslab, za to se opre na kapitalizem kot sedanji temelj oblasti, da utrdi svojo pozicijo. Tendence diktature se pa s tem ne izpremeni, zato tudi posledice ne morejo biti drugačne. Ubiti so hoteli socializacijo, kar se jim je ponekod posrečilo, s stanovsko državo pa jo hočejo ubiti za daljšo dobo.

Seveda s tem ni rečeno, da razvoj ne prinese presenečenj. Prinesel je presenečenje nekulturnih diktatur, tem lažje prinese presenečenje nove prave demokracije.

Sola diktatur je dovolj poučna. Nazaj v barbarizem ne smemo! Zakaj se pa učimo ceniti socialno svobodo, zakaj se učimo spoznavati nalogo civilizacije.

Človek je pameten, človek ustvarja, zato naj tudi odloča o svoji usodi. Ampak ne diktator, ne kapitalizem, temveč narod; narod je gospodar.

NAŠI MUČENIKI

Tisto jutro se je bliščala rosa kot ogromna solza trpečega in suženjsko ponižanega Primorskega ljudstva. Narava je pritajeno drhtela, kot bi plakala, v silni bolečini. Prvi jutranji žarki so trepetaje poljubljali krvava trupla.

Dne 6. septembra je preteklo tretje leto, odkar so na morišču v Bazovici naši štirje mučeniki, Ferdinand Bidovec, Zvonimir Miloš, Lojze Valenčič, in Fran Marušič napojili rodno zemljo s svojo mlado krvjo.

Primorsko ljudstvo se je sklonilo nižje k zemlji... Teža gorja in krivice je neznošna... Vendar se ni udalo...

Ni je sile ki, bi vklonila voljo in odpor Primorskega ljudstva. "Potreti nas moreš a streti nikdar, usode sovražne besneči vihar". Tudi trinoški fašizem, ki zadaja naše-

mu življo na Primorskem toliko nezaslišnih krivic in gorja, si bo prej ali slej polomil zobe.

Bidovec in tovariši so padli zato, ker je fašistična vlada hotela ustrahovati z njihovo smrtjo primorske Slovence. Mislila je, da bo požigov in atentatov konec, če bo na altarju svoje maščevalnosti žrtvovala življenje štirih mla-

dih jugoslovanov.

Bidovec, Valenčič, Miloš in Marušič so padli. A njihov duh živi še v naših sreih, orje v naših dušah, da se ne bodo pozabile v nebo vpijoče krivice, ki jih je fašistični režim izvršil nad našim narodom na kler ne bo prišel dan obračun Primorskem, vse dotlej, dana, dan svobode, dan vstajenja.

OKNO V SVET

Združene države.

Edinburg. — Potres je vničil mnogo hiš in vasi. Pod ruševinami je ostalo mnogo mrtvih in ranjenih. Materialna škoda znaša čez 10 milijonov dolarjev.

Španija

Oviedo. — Z generalno stavko je pričelo 23.000 rudarjev. Stavka poteka v miru in je upati da bodo za zboljšanje svojih razmer nekaj dosegli, ker so dobro or-

ganizirani in solidarni.

Kot zgleda iz raznih poročil, polagoma tudi v Španji prihajajo delavci do besede in upliva. Kaj resničnega seveda še ne morejo beležiti, ker so še vse premalo organizirani in odločni.

Cuba

Ko je pričela revolucija na Kubi, so Združene države takoj poslale vojno brodovje v kubansko pristanišče, češ, da zavarujejo svoje interese. Te dni so poslale zopet par voj-

nih križark, da vkroti uporno ljudstvo, ki se menda podzvestno zaveda da je suženj severnoameriškega kapitala. Še verjetneje, pa bi se rad na Kubi kak "tuj" kapital zasedral.

Kakor pa vidimo se Združene države ne bodo kar tako odpovedale gospodarskemu interesu na Kubi.

Kuba je samostojna republika samo na videz, sicer pa je kolonija Združenih držav. Severnoameriški kapitalisti imajo v tej deželi sijajne postojanke.

Se razume za jih obdržati, so pripravljeni žrtvovati visoke svote. Vojaštvo je pač za to, da varuje kapitalistične interese. Pri vseh teh nečednih igrah, igra glavno ulogo "Patria".

Človeštvo! Kedaj neki se ti bo razsvetlil razum?

Švica

Industrijska društva so sklenila bojkotirati nemško blago.

Judje in fašistična Nemčija
Ginebra. — Kot je znano, so judje v Nemčiji strahovito preganjani. Veliki rabin v Nev Yorku, Stefan Wise, pozivlja izraelce celega sveta, naj bojkotirajo hitlerjevsko Nemčijo.

Filipinski otoki

Maila. — V velikem gozdu Kawasana je trčila četa policije z banditi. Po hudem boju je ostalo na bojišču 19 mrtvih, med katerimi je tudi zloglasni bandit, Mahamud.

DRUŠTVENE

VESTI

JUTRI

točno ob 4 uri popoldne skupno slikanje. Pridite vsi in točno.

ČITATELJI

poslužujte se samo podjetji, ki oglašujejo v vašem listu, ker s tem obenem podpirate tudi vaš list.

ROJAKI

podpirajte svoj list, pridobivate novih naročnikov.

Nemčija

Berlin. — Fašistični tribunal je obsodil na smrt mnogo komunistov. Z nasiljem fašizem v Nemčiji ne bo daleč prišel, pa naj ga izvaja nad komur koli. Ljudstvo zahteva kaj več kot puhle fraze, fašizem pa ni zmožen nič praktičnega in rešilnega pokazati za človeštvo.

Sev. Amerika

Smrtno se je ponesrečil s svojim zrakoplovom ("Santa Lucia" znani italijanski general De Pinedo.

Vatikan in fašizem

V katedrali sv. Petra, se je brala sv. maša pri kateri je prisostvovalo 40.000 mladih fašistov. S tem je hotel papež dokazati simpatije do fašizma.

Rusija

Rusija je podpisala z Italijo mirovno pogodbo za dobo pet let.

SRENJA

je socialna igra kakoršne še niste videli in se je dogajala hitro po vojni v naših krajih. Osebe, ki nastopajo v tej igri so močno nasprotujoči tipi, ki dajo sliki nenavadno pestrost in skrajno napetost.

V igri nastopajo deloma nekaki slovenski bogataši, deloma njih nasprotniki, pravi ljudski delavci. Vsi izobraženi ljudje. Vsaka oseba predstavlja popolno sliko in se tako živo odraža iz celote da nudi gledalcem neprecenljiv užitek.

Da je slika tem popolnejša, je prepletena z romantično ljubeznijo, med mladimi. Sprejemnica, v hiši podjetnika Pogačarja, kjer se dogaja glavna gospodarska borba, ima v ozadju prekrasno verando s slikovitim ozadjem, kjer se vrši ljubezenska drama med mladimi, vse skupaj pa je povezano v celoto, tako, da ima gledalec ves čas pred seboj polno življenje in ne ve, kaj se mu bolj dopade. Z eno besedo: igra je zajeta iz polnega življenja. Kdor bi zamudil obiskati to redko priložnost, mu bo gotovo žal.

Danes smo opisali igro v potezi, v prihodnji številki pa je bomo v podrobnosti, da boste lažje razumeli.

Razširjajte

SLOVENSKI

TEDNIK

Slovensko prosvetno društvo I

VABI

v nedeljo dne 24. septembra

na veliko prireditev, ki se bo vršila točno ob 16 uri v dvorani XX SETTEMBRE v ul. ALSINA 2832

Vzpored:

1. Bartel: "Dramatični prizor s petjem"
2. Vodopivec: "Fantovska pesem", mož zbor
3. N. N. "Nje", mož oktet.
4. Jalen J. Igra v štirih dejanjih:

"SRENJA"

Osebe:

Pogačar Lovro, gospodar in podjetnik
Martina, starejša hči, v zavodu vzgojena
Dana, mlajša, je dovršila trgovsko šolo
Franič, Pogačarjeva sestra, gospodinja
Ržen Ivan, inženir
Gros Viljem, tovarnar
Franci, njegov sin, inženir
Ovsenek Jernej, kmet, načelnik srenje

Po končanem vzporedu

PROSTA ZABAVA in PLES

Svira orkestra tipika "Panchito"

K obilni vdeležbi vljudno vabi

Odbor

Jutri

V nedeljo 10. septembra ob 10 h dopoldne bomo v slovenski cerkvi na Paternalu, Avalos 250, ob 5 h popoldne pa prostorih Slovenskega prosvetnega društva I, Añasco 2322, slovesno proslavili spomin slovenskih junakov Gortana, Bidovea, Valenčiča, Miloša in Marušiča. Vabimo vse Slovence, da se proslave udeležijo v obilnem številu.

Protestno zborovanje severo-

ameriških Slovencev

Katoliški Slovenci Severne Amerike so imeli v soboto 29. julija v Chicagi protestni shod, na katerem so ogorčeno protestirali proti nesramnemu gospodarjenju tujcev v slovenski domovini. Med drugimi je govoril na

LA SIN RIVAL

Vse vrste mozaikov za hodnike, sobe in patije. Strokovnjaško in garantirano delo. Prodaja cementa Portland. Naročniki Slovenskega tednika 10% popusta na konkurenčne cene. Dostavljamo tudi v provinco.

JUAN MEZZAMOGLIO

Avenida San Martin 1747 — U. T. 59 La Paternal 0515.

Cenjenim Slovincem naznanjam, da bom v soboto dne 16. septembra 1933 preselil svojo že več let obstoječo gostilno in restavracijo

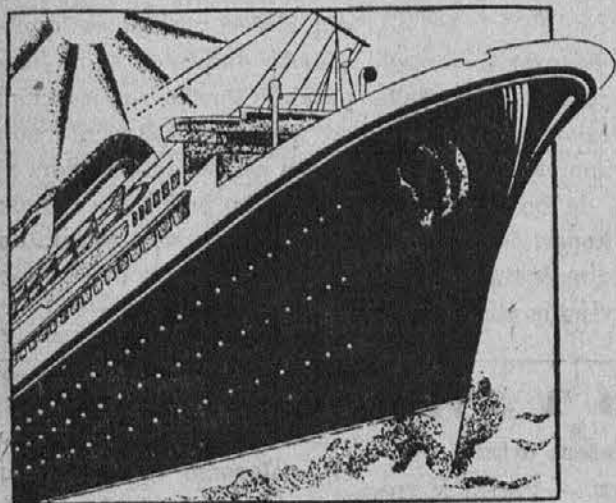
LA INTERNACIONAL

iz Avenide San Martin 2805 na TRIUMVIRATO 4436 v popolnoma preurejene in prenovljene prostore, kjer bom imel vsak čas na razpolago mrzla in topla jedila, kranjske klobase, kuhano šunko in gnjat, hrenovke, raznovrstne salame, vse vrste sira in namizno sadje. Točil bom prvovrstna vina. Vino v buteljkah. Belo in črno pivo vseh vrst. Brezalkoholne pijače. Črna kava. Čaj. Mate cosido. Ob sobotah, nedeljah in praznikih bo igral dobro znan orkester. Za ženitovanijske gostije in zaključene družbe na razpolago posebni prostori. Na željo izdelam proračun.

Vsem cenjenim rojakom se vdano priporočam

ANTON ADERLIČ

Triumvirato 4436 (Urquiza). (Tramvije Lacroze 7 in 17, Kolektiv 13, Omnibus 4.)

POTNIŠKI ODDELEK:

Prodajamo potne liste za vse dele sveta.

POŠTNI ODDELEK:

Položnice — Razpošiljanje — Kreditna pisma itd. za potnike.

TRGOVSKI ODDELEK:

Finance, Kontrola, Administracija industrije in posestnikov.

HRANILNICA:

Obresti 7 %, trimesečna naložba.

ODDELEK KOLONIZACIJE:

Kolonizacija. Prodaja. V najem polje. Posojilo na hiše. Naseljevanje.

SLOVENSKI ODDELEK

BANCO S.A. FUNDADA EN 1911
COMERCIAL DEL PLATA

Av. de MAYO 652 U. T. 33-1333 BUENOS AIRES

Uradne ure vsak dan od 8. do 18; ob sobotah od 8. do 11.

Bodega de Vinos Banfield

35 podružnic v mestu in provinci Buenos Aires

STALNA PRODAJA NA POSTAJAH CATALINAS Y RETIRO FCP
Garantirano pristna bela in črna namizna vina San Juan.

Najfinejša vina v steklenicah, v zabojih po dvanajst steklenic.
Zaprisežen dobavitelj mašnih vin.

Vsled velikega obrata in brezhibne organizacije naša vina ne poznajo konkurence.

Namizna vina v sodih ali pletenicah Vam nudimo liter po netto 28 centavov
dostavljeno na dom.

Vzorec so na razpolago v naši glavni pisarni:

RIVADAVIA 3842 — U. T. 62 Mitre 4284

ali pa: VINO BANFIELD, AVALOS 248, U. T. 59 La Paternal 3304

Klavnica — Prekajevalnica — Tovarna klobas —
Zaloga masti

TICHY JOSE

Tovarna: Tellier 2251—53. U. T. 68 Mataderos 429.
Prodajalna: Calle 24 de Mayo 758. U. T. 31 Retiro 4823.

Podružnice: Avenida Leandro N. Alem 822.
Cabildo 1386 (Belgrano) U. T. 73 Pampa 3570.

shodu gospod župnik Anzelm Murn, ki se je pravkar vrnil iz Slovenije. Enodušno ogorčenje slovenskega ljudstva nad tiransko vladno presega že vse meje. Slovenci mislijo, da so dovolj kulturni in pametni, da bi mogli sami urediti svoje zadeve in ne rabijo varuštva toliko manj kulturnih ljudi, s katerimi bi bili pripravljeni živeti kot bratje in enakopravni državljani, nočejo in ne bodo pa živeli kot izrabljani sužnji in hlapei. Shod se je predvsem pečal z brezobzirnim in na očitnih krivicah slonečim protikatoliškim kurzom. Če je pravičnost temelj kraljestev, kakor trdi stara držav-

RESTAVRANT "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Lepi prostori, pripravno za svadbe

CENE ZMERNE — Prenočišče po 70 cent.

Se priporoča lastnik

Emilio Živec

OSORIO 5085

PATERNAL

Bratje in sestre! Vaša dolžnost je, da podpirate edini list slovenskih emigrantov v Južni Ameriki. Vsak zaveden Slovenec ali Slovenka, ki ni brez dela, bi moral biti naročen na „SLOVENSKI TEDNIK“. — — — — —

VAŠ NAJBOLJŠI PRIJATELJ

v potrebi bo le

HRANILNA KNJIŽICA

SLOVENSKEGA ODDELKA

Banco Holandés

Bmé. MITRE 234

BUENOS AIRES

Podružnica: CORRIENTES 1900

**POPOLNA VARNOST VLOG
in DOBRO OBRESTOVANJE**

Ne vlagajte prej Vaših prihrankov, dokler se niste z nami posvetovali o posebnih ugodnostih.

Ko kupujete **PREVOZNE KARTE** (šifkarte) zahtevajte naše cene, ki nimajo konkurence.

Uradujemo vsak delavnik od 8½ pa do 7 ure zvečer.

Ob sobotah do 12½.

niška izkušnja, so se že za- Podobna zborovanja bodo majali temelji kraljevine Ju- sklicana po vseh večjih seve- žoslavijske in so današnji vla- roameriških mestih. stodržci njeni največji sovraž Vbogi Slovenci in vboga niki. Jugoslavija!

Zlatnina — Srebrnina — Ure — Poročni prstani — Ročne torbice — Najfinejša in okusna izdelava — Direktni uvoz iz Evrope in Severne Amerike — Velika izbira po zmernih cenah — Solidna popravila — Vsakovrstni spomini in darila. — Naročniki Slovenskega tednika 10% popusta.

JOYERIA FEDER

Avenida San Martin 1685 — U. T. 59 La Paternal 0442.

Lastna hiša poleg Banco Popular Argentino.

CENTRO MÉDICO ESPECIALISTAS

Vse spolne bolezni zdravimo z modernimi aparati, brez nadelnega pranja in bolečin

Sprejmamo od 9—12 ure in od 14—21 ure

Bmé. Mitre 1741
PLAZA CONGRESO

Pokličite nas po telefonu Raznasanje na dom

Konserva, vseh vrst, po najnižjih cenah.	
Salame iz kmetije (chaera)	0.85
Med, kilo	0.70
Kislo zelje, kilo	0.40
Klobase "Kaneck wurst" za tri pare	0.25
Dunajske klobase, za tri pare	0.40
Mortadela "Escudo" na debelo, kilo	0.50
Flambrje mesano, na debelo, kilo	1.10
Flambrje mesano, na drobno, kilo	1.40
Guñat pri stegnju, cel kos, kilo	0.70
Guñat (prst) surova ali suha, 1/4 kile	0.60
Trebušni špeh slan (panseta), kilo	0.40
Trebušni špeh suh (panseta), kilo	0.80

DEFENSA 861

Zalozba jestvin vedno trišna in najboljše vrste
"LA GERMANA ARGENTINA"
NE V NAŠI FIAMBRERIJ
PRIHRANITE SI DENAR, KUPITE VAŠE JESTVI

PRIMORSKE VESTI

Pismo iz Hirske Bistrice

Prilika je, da zopet odpošljemo par vrstic iz naše doline. Vedno imamo napisati kaj takega, kar je dobro, če izve še kdo iz ven naše okolice.

Pred par dnevi nas je obiskala takozvana

vojaška kolona avtov.

Bilo je približno 50 avtomobilov, ki so obšli našo mejo od Gomanca do Jurjeve doline nato so prišli v Trnovo ter tukaj ostali dva dni. Vojaštvo, ki je krožilo po cestah, je kazalo že od daleč sadove it. civilizacije. Skoraj, da ne znajo drugega prepevati kot pesmi, ki nas izzivajo in žali-jo v naših najglobljih čustvih. Prepevajo namreč izključno pesmi proti Jugoslaviji in proti nam Slovanom.

Kadar stopi človek zvečer ali v nedeljo korak iz hiše, vidi, kako se pretaka zelena reka zelenega vojaštva po cesti. Vedejo se tako nesramno, da se človek mora zares zadržati, da ne zgrabi prvega in ga trešči ob tla. Ko gredo mimo njih naša dekleta jih izzivajo, kričijo za njimi itd. Seveda, saj tako delajo ljudje, ki jim je usojeno, da nam prinesejo vsaj malo civilizacije iz globokih virov...

Pa vendar smo lahko ponosni na naš kraj, vedno in vedno imamo visoke goste. Sedaj je že kakih štirinajst dni pri nas približno 60 častnikov s 4 ali 5 generali.

Vsak dan se odpeljejo z velikimi avti na mesta, kjer se bodo vršila velika vojaška dela. Sedaj se je začelo kanaliziranje reke Reke. Podrli so jezove, in s tem ustavili mlino in žage. Lastniki pa niso dobili še nikake odškodnine. Kanalizacija ne bo služila v to, kar zatrjujejo, namreč za izboljšanje terena, pač pa v vojaške svrhe. V slučaju morebitnega naglega umika vojaških čet bi bil bez zelo otežkočen, ker je voda po nekaterih krajih zelo globoka, zato pa bodo naredili povsod ravno strugo, da bo voda hitreje odtekala in bo le 50 cm visoka.

Govori se,

da bodo odvzeli našim ljudem na vsaki strani vode po 300 m zemlje ter tam naselili svoje kolone, z namenom, da zasejejo tudi pri nas tujčevo seme.

Dela pri vojašnicah

cestah in drugih vojaških delih nadaljujejo z vso paro. Sedaj so pričeli z delom nove ceste, ki se bo odcepala pri železnem mostu, šla pod kolo-dvorom, se prikazala zopet pri Samsovi parni žagi in šla potem dalje do Žabič. Pričeli so tudi z delom vojaške ceste, ki bo šla iz Trnovega pod Stražico, pride veli ven v Mrzlem dolu ter krene na levo in zveže cesto na Koritnice.

Na vseh koncih in krajih se vidi kriza in pomankanje,

ali kljub temu ne zmanjka denarja za vojaška dela. Novih 5 milijonov misli država zazidati v vojašnice in letališče v naši dolini, ki se bo v kratkem pričelo graditi.

Kako more biti kmetu, delavcu, si ni težko misliti. Pravemu bodo kmalu izgnali še zadnji rep iz hleva za davke, drugemu pa plače tako krčijo, da bo moral kmalu delati samo za bol. blagajno, sindikat itd.

Navaden delavec ima — če ima zaposlenje — 1.20 do 1.40 L. na uro.

Za bol. blagajno, sindikat in drugo plača dnevno 2 L. Tako si lahko vsakdo predstavlja, kako lahko delavec, družinski oče vzdržuje svojo familio. Kmet nima kaj prodati; mleko prodaja v mlekar po 0.30 do 0.40 L in še to mu plačajo po dveh ali celo treh mesecih. Davke pa je treba plačevati redno... Pomislimo samo, da plačuje srednji kmet, kateri more rediti 3 do 4 krave. — 2000 L letnih davkov.

Ne smemo se čuditi, da, drvijo posestva v propast.

Fašizem pije kri, ker rabi denar. Naša dična vlada in še dičnejši "duce" ob vsaki priliki dokazujejo, da so pošteni. "Nudi alla meta"! Če pogledamo, kako naši podedati gospodarijo s tujo, lastno, nam ne bo težko predstavljati si, s kakšnimi lopatami žrejo šele njihovi vredni voditelji.

Iz gotove strani se sliši, da bodo ta teden vozili pod Snežnik velike topove. Ob takih prilikah zastražijo vse ceste ter ustavijo ves promet. Toda, če bo noč še tako temna, če bodo ceste še tako zastražene, mi bomo videli in bomo poročali.

Beda v Gorici

Gorica. — Mesto nudi kaj čudno sliko, ki naredi neprijeten vtis že na domačina, kaj šele na tujca. Ker so vsa večja dela kot je umobolnica v Gorici in okolici že končali, je čimdalje več brezposelnega delavstva, ki tava po mestu. Pravijo, da vsaka vojaška kuhinja skuha tudi za določeno število brezposelnih enkrat na dan nekaj "mineštre", ki jo razdelijo med najpotrebnejše. Ti pa morejo imeti nekake listke s katerimi pridejo po to hrano. Kapucini pridigajo v cerkvi o bedi, ki vlada v mestu, tolažijo in prosijo prispevkov za brezposelne. Zadnjič je pridigar rotel navžoč v cerkvi in dejal: "Pomagajte kolikor morete, drugače bomo vsi pomrli"! Samostani so oblegani od sestrane množice, katere ne morejo več potolažiti kaj šele nasititi. Pravijo tudi, da kapucini skuhaajo dnevno 800 litrov mineštre, ki jo razdelijo med stradalajoče.

Da bi nekako potolažili svojo vest, skušajo prepričati ljudstvo, da bodo v kratkem zasedli vse do Zidanega mosta, in potem da bo — "mir". Vsled tega vlada med goriškim prebivalstvom čudno razpoloženje. Vojska, četvorni pakt, mir, itd. vse se vrtil pred njimi v filmu. Nekdo prorokuje mir, ki je zagotovljen z novim paktom ter prepričuje, da zdaj ni več nobenega upanja na rešitev našega ljudstva izpod italijanskega jarma.

Pol milijona vojakov v Reški pokrajini

Reka. — Za letošnje vojaške manevre, ki bodo največji od dosedanjih v naših krajih je napovedanih pol milijona vojakov samo na ozemlju Reške pokrajine. Vojaške vaje se bodo vršile večinoma v obmejnem pasu. Kmetje se jih zelo boje, ker tako veliko število vojakov bo povzročilo še več škode ko v preteklih letih.

Strategične potemkinove vasi

Postojna. — V eni izmed prejšnjih števil našega lista smo poročali, da so na Dulah med drugim sezidali tudi okrog 10 hiš, ki naj bi zabrisale lice vojaškim napravam. Stavbe so na zunaj res tako urejene, da naredijo utis stanovanjskih hiš, namenjene pa so skladiščem, vojašnicam i dr. Vseh dokončanih poslopij je že 17. Vsa

Fotografija "LA MODERNA"

je znižala cene za slovenske kolonije. Pri nas izdelujemo slike po evropskom sistemu, prvovrstne in poceni.

Slike poročencev z drugovi in družicami samo \$ 18 ducat. Poštne od \$ 3 naprej. Za osebne izkaznice, potne liste 6 za \$ 1.

Ob sobotah odprto ves dan. Ob nedeljah zaprto.

Av. SAN MARTIN 1679

BUENOS AIRES

Telefon: 59 - 0522

Veliki zavod 'RAMOS MEJIA'

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914).

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravio-letni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ZIVČNE BOLEZNI: Nevraastenja, izguba spomina in šibkost. REVMAZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ŽELODEC: upadel, raširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.

CREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USEŠA: vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

ŽENSKES BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Plačilni pogoji dobri

Pregled brezplačno

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once

Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

Instituto Médico 339 Callao 339 Dr. Renoulin

Bivši zdravnik v bolnišnici Salaverry, V. Sarsfield in v bolnišnici Alvear.

Vodi osebno zdravniški zavod CALLAO. Vsi klijenti se zdravijo od zdravnikov specialistov.

SIFILIS. 606-914. — Moderno zdravljenje.

BLENORAGIA — Moderno zdravljenje brez bolečin.

Prostatis, vnetja in spolne bolezni.

KRVNE BOLEZNI. Slaba kri — švahnost.

SECE. Srčne napake — hibe.

ŽELODEC. Čreva — krislina — jetra.

Želodčne bolezni se zdravijo, vzrok, od kje izvira bolezen, po profesorju Glassner, zdravniku univerze na Dunaju.

KOSTNE BOLEZNI. Sušica.

REVMAZEM in OBISTI. Kila — zbadanje.

GRLO, NOS, UHO. Zdravljenje mrzlice.

ŽENSKES BOLEZNI. Maternica, jajčnik, čiščenje (posebni oddelek).

OTROŠKE BOLEZNI. Rakitika — otrpelost.

NERVOZA. Glavobol.

Žarki X — Diatermia — Žarki ultravioletas

LABORATORI ZA KRVNE ANALIZE — Wasserman — Tur — Izpuščaji — lišaj.

Lastni senatorji z nizkimi cenami — Operacije za vse bolezni: jetra, obisti, želodec, maternica, spolovilo

GOVORIMO SLOVENSKO

Urniki: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 9 do 12.

PREGLED \$ 3.—

339 Callao 339

največja izmed njih pa celo ka stavba ima dimnik, ena, nekaj zvonik s križem. Strehe so krite z opeko in deloma z nekim drugim materialom. Stavbe, četudi na zunaj ne izgledajo velike, so v notranj-šini zelo prostorne. Vsa poslopja so zidana med drev-jem. Pripovedujejo celo, da so morali zidarji drevesa, ki so jih pustili tik ob teme-ljih, odtegniti z vrvmi, da ne bi ovirala pri zidanju. Paziti so morali na vsako vejo, da jo niso pokvarili, sicer bi bili kaznovani. Ko so stavbe po-polnoma dokončali, so dreve-sa odvezali, tako da zdaj zgle-da, ko da bi drevesa zrastle poleg zidu in ne obratno.

IZ TUJINE JE PRIŠEL DOMOV UMRET

Zagorje. 8. avgusta. Mno-ge zagorske rudarje, ki so se še pred začetkom krize prese-lili v tujino, tudi tam prega-nja zla usoda. Med rudarji, ki so se l. 1924. izselili v Fran-cijo i ndobili delo v velikem rudniku Combelle, je bil tu-di Ivan Jerman iz Podkrajja. Pri težkem delu je zbolel in je bil pred kratkim odpuščen, ker po preteku bolniškega ro-ka ni bil sposoben za delo. Jermanu, ki je bil star ko-maj 32 let, so rojaki zbrali to-liko denarja, da se je lahko vrnil v domovino. Ko je pred desetimi dnevi izstopil na tu-kajšnji železniški postaji, je bil od bolezn in dolgega po-tovanja tako izčrpan, da ni mogel peš domov v Podkra-j k svojemu očetu upokojene-mu rudarju. Vsi so že tedaj opazili, da se je prej tako kre-pak mladenič popolnoma iz-črpal pri težkem delu in da je prišel domov umret. V so-boto je zatisnil svoje trudne oči in se je še pred smrtjo hvaležno spominjal tovarišev, ki so mu omogočili vrnitev v domovino. V ponedeljek do-poldne je velika množica pri-jateljcev in tovarišev sprem-ljala Ivana Jermana do gro-ba na zagorskem farnem po-kopališču. Člani pevskega društva "Loški glas" so pred hišo in ob grobu zapeli žalos-tinke.

Tudi spoznanje

Ženin: "Oboževana gospo-dična, ljubim vas, hočem vam posvetiti svoje sree, svojo ro-ko, svoj dom in avto."

Nevesta: "Hvala za vse drugo, zadostujeta mi dom in avto."

ZANIMIVOSTI

KDAJ SE ZAČNEMO STARATI

Življenska moč je različna —
Splošne norme ni

Hipokrat je dejal, da se za-čne starost s sedemdesetim le-tom. V starem Rimu so mi-slili drugače in so odslavliali iz službe vsakogar, ki je pre-koračil šestdeseto leto. Solon je v svojih elegijah opeval 28. leto kot višek življenja. Aristotel je izračunal, da je višek človeškega življenja v telesnem pogledu med 30. in 35. letom, glede duševnega življenja pa je menil, da je najjačje okoli 49. leta.

Američan Osler trdi, da doseže človek višek življenja med 25. in 40. letom in opira svoj nazor na dejstvo, da iz-hajajo vsa odkritja ali po-membne iznajdbe od moč pod 40. letom starosti. Če pa po-gledamo genije, vidimo, da doseže duh mnogo pozneje svoj višek. Primeri Michelan-gela, Goetheja in drugih to jasno izpričujejo.

Prvi znaki starosti so peša-nje vida, mišic in spomina. Toda kljub temu, da najdemo pri tem in onem enega ali več teh pojavov, ne moremo z gotovostjo potegniti ostro do-ločene meje v tem pogledu.

Opazovalci, ki so točno za-beležili takšne pojave, pravi-jo, da prekorači atlet s 35. le-tom višek svoje delazmožno-sti. Opazovalci v angleški in-dustriji so ugotovili, da jame pešati moč industrijskega de-lavea na Angleške med 40. in 45. letom. Vid opeša navad-no tja proti 50. letom.

Na duhovnem področju je zanimivo to, da se začno po-javljati originalne misli raz-meroma zelo pozno. V mlado-sti, ko je človek prožen, si z veliko lahkoto prisvaja tu-je misli in nazore, do lastnih pride šele dosti pozneje. Zato pa tudi zelo pozno ugasne zmožnost samostojnega miš-ljenja.

PRAZNOVERJE V 20. STOLETJU

Pred sodniki v Berlinu-Spandau stoji 50letna "čarov-nica" Helena Jenchurowska in zadeva vzbuja v javnosti ve-liko radovedne napetosti.

Jenchurowska je bila pra-vi univerzalni genij v svoji stroki, ni bilo stvari, ki teži-jo človeške duše, da bi ne imela kakšnega odpomočka zanjo. Zato je njena obrt eve-tela, iz vseh slojev so priha-jali klienti k njej, zlasti pa

zakonci, ki so dvomili v zve-stobo svojega zakonskega druga.

V takšnih prilikah je bil pripomoček tako rekoč pri roki. V nekem primeru je svetovala mladi ženi, ki je o-sumila svojega moža, naj od-vzame kakšnemu dekletu ma-lo krvi in pomaže ž njo ne-očitno svojega soproga hlače. V drugem primeru je never-nemu možu priporočila, naj natrese pol funta neke soli ženi v posteljo.

Posebno drastičen je nasle-dnji primer: Stara ženica je čarovnico prosila, naj ji za-čara prihranjeni denar, da bi ga kdo ne odnesel. Jen-churowska je dejala, naj da denar v omot, a omot na peč; šele čez 14 dni naj pogleda, kaj je z njim. Ženica je po 14 dneh pogledala in ni bilo ne omota ne denarja — Jenchu-rowska ga je bila "pričarala" k sebi na dom.

Obtoženka pravi, da je pre-jela svoje čarovne moči iz svetega pisma. Čitala ga je in je prišel Duh nadnjo ter ji vlil vse modrosti. Zadeva z omotom in denarjem res kaže, da je imela dosti modrosti — kakor so je imeli njeni ka-lini malo.

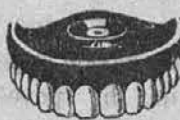
ROMAN ESPERANTSKEGA PESNIKA

Julij Baghi, po rodu Ma-džar, je eden najboljših za-stopnikov esperantske litera-ture. Izvira iz igralske rod-bine, njegova mati je bila znana sufleza, ki je delala v štirih jezikih, od nje je Baghi podedoval dar za jezike. Iz-bral si je poklic igralca, a ob izbruhu velike vojne je prišel

CLINICA DENTAL DEL PLATA

CARLOS PELLEGRINI 311 esq. SARMIENTO

Sprejema vsak delavnik od 9—11.30 in od 14—18

Delamo brez bolečin. Izdiranje zob brez bolečin \$ 2.— Zlate krone 22karatne \$ 14.— Garantirano celotno zobovje. Brezplačna posvetovanja. Samo prvo-vrstno in garantirano delo. Naročniki

SLOV. TEDNIKA dobe 10 o/o popusta, če se izkažejo pri ordinaciji z zadnjo številko našega lista.

DOCK SUD (Prov. Buenos Aires) calle Facundo Quiroga

1441

nasproti komisarije
**EDINA
NAŠA SLOVANSKA
LEKARNA**

Pojasnilo o vašem zdravju lahko dobite osebno ali pismeno v moji lekarni.

Franjo Huspaur

Svojo gostilno priporoča

FRANCE KURINČIČ

CALLE TRELLES 1167-69 — Bs. AIRES

(Pol kvadre od ul. Gaona 2400)

RESTAURANT EUROPEO EDINO SLOVENSKO ZBIRALIŠČE

Prvovrstna kuhinja
Zabavo in ples vsako nedeljo pop.
Za obilen obisk se priporoča

Luka Divič

RECONQUISTA 542

U. T. 31 Retiro 1617

Najboljše fotografije v Buenos Airesu
ob navadnih cenah

OPTICA FOTO E. FERRO

LAVALLE 1242 — U. T. 35 - 5800

Vse fotografske potrebščine. — Naročnikom SLO-
VENSKEGA TEDNIKA 20 % popusta na optiko

**Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in od-
govornega zdravnika, zatecite se na**

CLINICA MEDICA CANGALLO Dr. A. GODEL

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

**Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje
BLENORAGIJE — KAPAVCA**

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE. ZDRAVLJE-
NJE PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

SPOLNE (606-914) Krvne in Kožne Bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. —
Specijalisti za pljučne, srčne, jetrne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X — DIATERMINA — ANALIZE

Govori se slovensko.

Sprejema se od 9. do 12. in od 15. do 21. — Ob praznikih od 9. do 12. ure.

CALLE CANGALLO 1542

na fronto, ad tu pa v rusko ujetništvo, v Sibirijo in Mandzurijo.

Njegovi tovariši v ujetništvu so pripadali desetim ali dvanajstim različnim narodom in ni čudno, da je prišel Baghi kmalu na idejo, da bi jih zaradi boljšega medsebojnega umevanja naučil esperanta, ki si ga je bil prisvojil v mladih letih. Čez nekoliko mesecev je bil ta mednarodni idiom oficialni jezik ujetniškega taborišča in Baghi je doživel velik triumf tistega dne, ko so ujetniki iz desetih narodov zaigrali prvič neko gledališko igro v esperantu. To je bila prednica igre, ki jo je Baghi po sklepu miru uprizoril na 22. esperantskem kongresu v Londonu. Po vojni se je sploh z vso dušo in telesom vrgel v propagiranje esperanta in se je lotil v tem jeziku tudi pesnikovanja.

L. 1922. je izdal roman "Viktimoj" (Žrtve), ki mu je sledilo več knjig pesmi in novel. Ta dela so zbudila veliko pozornost in neki angleški kritik je esperantskega Madžara primerjal z Dickensom. Še boljša pa bi bila nemara primerjava z Wellsom, kakor kaže njegov najnovejši roman "Hura!" Delo je napisano z groteskno originalnostjo in ga odlikuje globok etični čut. Obravnava eksperiment nekega čudaka, ki je bil opazil, da sliči vsak človek po svojih potezah ali lastnostih kakšni živali. To ga n apoti do tega, da bi rad premostil prepad med opicami in človekom s tem, da vzgoji par človeških otrok na oddaljenem otoku, daleč od vsakega dotika z ljudmi, med živalmi, par opic pa v nasprotnih okoliščinah med ljudmi. Junak romana je edini otrok človeškega para, ki je zrasel med živalmi, Adama in Eve, in je torej nekakšno utelešenje novega človeškega roda.

ŽUŽELKE BODO BAJE IZPODRINILE ČLOVEKA

"Berliner Tageblatt" je priobčil razgovor s profesorjem Walterjem Hornom, ki misli, da pomenijo žuželke največjo nevarnost za človeštvo. Seveda so to le Hornova naziranja in znanost še ni izrekla svoje besede o njih. Žuželke, tako pravi profesor Horn, so dosegle višek razvoja že 40 milijonov let prej, preden se je prikazal človek na zemlji. Na ta način štejejo zdaj najmanj

300 milijonov pokolenj prednikov. To pomeni, da so imele vsaj 12.500krat več možnosti, da oblikujejo svoj boj za obstanek kakor človek. V nasprotju z drugimi živimi bitji nikoli niso kazale žuželke nagnjenja, da bi povečale svojo rast. Samo vzhodne pravljice govorijo o golobu v velikosti ovce v nepoznani Indiji. V resnici je bil vedno usmerjen razvoj žuželk k manjšim oblikam, kakor stremiti tudi sodobna tehnika za čim manjšim in lažjim motornim dvigalom v letalstvu in tudi drugod. Zato so se pač neprimerno bolj prilagodile žuželke okolici kakor ostalo živalstvo. Predvsem nimajo žuželke notranjega okostja. Nadomešča ga zunanji oklep, ki je prožen in nudi boljše varstvo. Noben vretenčar ni kos mravlji, ki jo lahko vržemo z vrha Eifflovega stolpa, a bo ostala popolnoma nepoškodovana. Človek je izumil svedre, klešče, žage in slično šele po dolgem razvoju. Žuželkam so dani ti pripomočki od rojstva. Mišice razvijajo velikansko moč, ki zasenči vse zmage naših sportnikov. Če bi bila bolha velika kakor človek, bi skakala čez egiptovske piramide. Mravlja bi lahko dvignila v tem primeru poln železniški tovorni voz. Življenska odpornost žuželk je občudovanja vredna. Prenašajo mraz in do 50° vročine, lahko živijo v zraku, vodi, pod zemljo in kot zajedalci v telesu višjih živali. Ličinke nekaterih škodljivcev se množijo celo v petroleju. Razen tega imajo žuželke dokaj kratko življenje in zaradi tega izredno naglo razvijajo podedovane zmožnosti. Imamo na zemlji do tri milijone različnih družin žuželk. Žuželke se tako naglo plodijo, da si ne more človek predložiti ogromne številke njih zalege. Navadna muha bi lahko imela z ugodnimi pogoji in pred sovražniki zavarovana v petih mesecih svojega življenja 720 milijonov potomcev. V resnici imajo žuželke neprimerno manj naraščaja, ker mora pretežna večina jajčec poginiti pod neugodnimi razmerami. A ta življenjski boj stalno izpreminja svoje oblike in tu vidi profesor Horn usodno nevarnost za človeštvo. Mi živimo v zlati dobi za žuželke, trdi profesor Horn, in smo sami tega krivi. Sodobna izboljšana prometna sredstva so raz-

nesla žuželke po vseh delih sveta. Posamezni škodljivci so živeli poprej le v posameznih pokrajinah, a nepričakovano so dobili izredno priliko za naseljevanje v novih deželah. Temeljito so izkoristili priložnost in zdaj morajo ljudje žrtvovati milijone za zatiranje poprej skoro nepoznatih žuželk. Na osnovi številčnega znanega ameriškega učenjaka Howarda dokazuje profesor Horn, da bo moral človeštvo slej ali prej napovedati žuželkam pravo vojno za zemsko oblo. A žuželke se tako izredno hitro množijo, so tako odporne in tako izvrstno opremljene za boj, da bodo najbrž premagale človeštvo, ki bo žalostno podleglo lakoti in boleznim.

Svetolascev je dvakrat več
Uradna statistika v Angliji je dognala, da se zdaj narodi v tej deželi dvakrat več biondincev kakor pred desetimi leti. Zdravniki so začeli iskati razlage temu pojavu in so prišli do zaključka, da je to posledica moderne prehrane, ki daje prednost sadju in povrtnini. Barva las je zdaj zopet pepelnato svetla, ki je bila že skoro popolnoma izgubljena in so zdravniki bili v dvomu, če se bo še kdaj obnovila.

Neka ženska bi rada vedela, zakaj moške po poroki tako redko poljubljajo svoje žene. — Saj se miš tudi dosti ne briga za slanino, kadar je v pasti!

Pečlarja Jerneja je nekdo vprašal, zakaj se ni nikdar oženil.

"Zato, ker v mladih letih sem bil mnenja, da mora imeti človek denar če se hoče oženiti," pravi Jernej.

"No, sedaj imaš dovolj denarja?"

"Že res, ampak zdaj sem prišel do prepričanja, da če hočem denar obdržati, moram ostati samski!"

Janez je šel s svojo nevesto prvič v mesto v gledališče. Jako pa se je začudil, ko je videl, da je žena nabasala vse žepe s kruhom in klobasami. "Micka, zakaj pa bo vse to?" je vprašal Janez.

"Oh, kakšen tepec si," je odvrnila Micka modro. "Ali nisi videl na lepakih napisano, da med prvim in četrtim dejanjem mine osem dni? No, in ta čas morava vendar nekaj jesti!"

RESTAVRACIJA

Warnes y Garmendia

Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago.
Najboljša postrežba. — Ženitovanske gostije v sobah z ločenim vhodom.

Luis Berni

U. T. 59 La Paternal 3192.

Nova Slov. Trgovina Jestvin

Genjenim rojakom se priporoča

MILHARČIČ FRANC

Calle MEDANOS 1701 esq. TRELLES
PATERNAL — BS. AIRES

ELEKTROMECHANICNA DELAVNICA

KLARIČ & METLIKOVEC

Popravljanje in postavljanje električnih motorjev, dinamos, ventiladorje in drugih strojev.

Izdelava solidna, vsega v stroko spadajočega dela.
Se delajo modeli (matrices) — Varenje (Soldadura Autogena)

J. B. ALBERDI 232 — U. T. 60 Cab. 6604 — Bs. As.

SLOVENSKA RESTAVRACIJA

PRI VESELEM ŠTAJERCU

Manuel Estevez 499 AVELLANEDA FCS.

Mrzla in topla jedila, kegljišče, balini, nedeljske zabave s plesom.

Priporočam se vsem Slovincem

Stefan Celec

Zveze iz pristanišča: tramvijske Del Puerto in omnibusi SATIA.

Edina naša potovalna pisarna
COMPANIA GENERAL DE PASAJES

TRANSOCEAN

SAN MARTIN 631 U. T. 31 - 5442 Bs. Aires

Brezplačne vozne karte

Vam ne moremo dati, pač pa Vam nudimo ido in llamado za Jugoslavijo in Italijo po najnižjih cenah.

Kupujemo in prodajamo

denar vseh držav po najboljšem dnevnem tečaju in Vam ga najcenje pošljamo v domovino.

Izvolite se v vseh Vaših zadevah obrniti na nas pismeno ali ustmeno.

Ivo M. Drinković in drug.

Medico Doctor Dallas

Špecialist za notranje, otroške in ženske bolezni
Ordinira vsak delavnik od 12—14 ure

DONATO ALVAREZ 2141

U. T. 59 - 0628

Dr. J. HAHN

ŽENSKÉ BOLEZNI — BELI TOK — NEREDNO PERILO, BOLEZNI MATERNICE, JAJONIKA, NOTRANJE BOLEZNI: ŽELODČNE IN MOŠKE BOLEZNI: GONOREJA.

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601

Sprejema od 3 do 8 zvečer.

NIZKE CENE

Romain Rolland in hitlerjevska Nemčija

Sloveči francoski pisatelj Romain Rolland je znan prijatelj Nemčije. Vidno se je kar najodločneje zavzemal za odpravo domnevnih krivic, ki so se ji dogodile z versajsko mirovno pogodbo. Odkar pa je v Nemčiji na krmilu hitlerjevstvo, je Rolland odločno krenil v nasprotno smer, kar mu je sedanja nemška službena javnost hudo zamerila. Prav posebno je zaradi te "izpremembe", ki je potem prišla do izraza tudi v izjavah predstavnikov francoskega PEN-kluba na kongresu v Dubrovniku, napadla Romaina Rollanda "Kölnische Zeitung". Toda avtor "Jeana Christophra" ni molčal in je nemškemu listu poslal odgovor, katerega pa ni objavila niti "Kölnische Zeitung", niti kateri drug nemški list. Zato ga je dal Romain Rolland na razpolago vsej ostali svetovni javnosti ter ga tako objavljamo tudi mi. Ta odgovor se glasi:

"Gospod urednik!

Sporočili so mi vrstice, ki jih je "Kölnische Zeitung" v marginalijah svojega izdanja svetila moji osebi.

Res je, da ljubim Nemčijo in da sem jo vztrajno branil proti nepravilnosti in nerazumevanju inozemstva. Toda ti sta Nemčija, ki jo jaz ljubim in katera je oplodila mojega

duha, je Nemčija velikih svetovnih državljanov — tistih, ki so srečo in nesrečo drugih narodov občutili kot svojo lastno — tistih, ki so sodelovali pri zedinjenju narodov in duhov.

To Nemčijo so potlačili, oškropili s krvjo in izpostavili sramotnemu današnji "nacionalni" oblastniki, "haekenkreuzlerska" Nemčija, ki preganja svobodne duhove, Evropece, pacifiste, Žide, socialiste, komuniste, ker so hoteli ustanoviti delovno internacionalo. Ali ne vidite, da je ta nacionalno-fašistična Nemčija najhujši sovražnik prave prave Nemčije, da se ji celo odreka? Ta politika ni zločin samo nasproti človečanskemu narodu. Vašim vodje se je posrečil čudež, da so zedinili nacionalce in internacional-

ce vseh držav proti Nemcem. Vi ne želite spoznati tega dejstva in govorite rajši o zaroti proti Nemčiji. Toda vi sami ste se zarotili proti sebi!

Objavil sem krivico, ki je Nemčija postala nje žrtev po zmagi leta 1918. Zahteval sem revizijo versajških pogodb, ki so ji bile vsiljene. Zahteval sem enakopravnost za Nemčijo in vse druge narode. Toda ali mislite, da sem to zahteval v prid neki še večji krivici, neki Nemčiji, ki je sama prekršila enakopravnost človeškega plemena i nvseh onih človeških pravic, ki so nam svete? Najtrdovratnejši naprotniki revizije ne bi mogli hujše delovati proti Nemčiji, kot ste to storili vi sami. Bodočnost vam odkrije, toda prepozno, vašo morilno zmoto.

Jaz bom kljub in proti vam

Prerokuje silen razmah v Ru- siji

London, 29. julija. — Robert J. Cromie, urednik in lastnik lista "Sun" iz Vancouverja, v Kanadi, se je pravkar vrnil iz obiska v Rusiji ter pravi, da je v Rusiji danes tako kipeče življenje kot je bilo pred leti v Californiji, ko so mesta takore-

ohranil svojo naklonjenost Nemčiji, pravi Nemčiji, katero onečaščujejo nasilniška dejanja in zmote Hitlerjevega fašizma. In nadaljeval bom svoje življenje, ne za egoizem ene same nacije, temveč za vse nacije skupaj, za internacionalo duhov in narodov.

Romain Rolland.

koč kar preko noči rastla iz tal. Cromie je prepričan, da se bo razvoj Rusije v tem tempu nadaljeval še najmanj 20 do 30 let.

"Rusija ima vse, kar rabi," je dejal Cromie. "Ona ima dvakrat toliko ozemlja z rodovitno črno prstjo kot Zed. države, in ima tudi silne zaklade premoga, olja, lesa in drugih surovin. Z ozirom na njeno silno industrijsko rast, danes ni dežele, kateri je bolj varno posojevati denar kot pa je Rusija. Ko sem šel v Rusijo, sem pričakoval, da bom videl uničen in lačen narod. Namesto tega pa sem n. pr. videl množice po 50 tisoč ljudi, ki so se zabavale na dirkališčih in pri športnih igrah."

Kanadski urednik priporoča, da svet v lastnem interesu podpira razmah v Rusiji s tem, da ji dovoli trgovske kredite.

"Prošli teden sem vam posodil 10 dolarjev. Dejali ste, da jih rabite le za kratek čas."

"Saj tako je tudi bilo: zapravil sem jih v desetih minutah."

VELIKA KLINIKA SPECIALISTOV

Buenosaireške in pariške univerze

Za dosego popolnega zdravljenja s kolikor mogoče malimi stroški, pregledujemo svoje bolnike z X žarki in jim podarimo zdravila

ZDRAVIMO

črevesne bolezni, krče, grla, ušesne, očesne in nosne. Bolezni členkov, revmatizem, srčne napake, splošna onemoglost, Arteriosklerozis; povračenje, bolečine, rane, kisline, slaba prebava. Spolne bolezni 606 - 914. Reakcija Wassermann. Sploh ni bolezni, katere bi ne poznali in tudi klijenta ozdravili

Pregled SAMO \$ 3.-

Ob nedeljah dopoldne sprejmamo brezplačno

1017 SARMIENTO 1017
od 10 do 12 in od 14 do 21 ure

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENES DE BILIK, diplomirana na univerzi v Pragi in v zdravniških vedah v Bs. Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom.

Ordinira od 9. ure zjutraj, do 20. ure zvečer.

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389 Buenos Aires

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6 \$, lepo sliko v barvah.

Atelje

MARKO RADALJ

F. Quiroga 1275,
DOCK SUD

FRANC KLAJNŠEK

Zidarski majster

S FIRMO

Calle Marco Sastre 4351
esq. Sanabria, Villa Devoto,
Buenos Aires. U. T. 50-0277.

Diplomirana babica

ANA CHARPOVA

v Pragi in Buenos Airesu

Ima dolgoletno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Buenos Airesu.

Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa.

calle COLOMBRES 178

U. T. 62 Mitre 3755

(1 kvadra od Rivadavia)

ZOJOZDRAVNICA

Dra. Dora Samoilović de Falicov

in Feliks Falicov

Sprejemata od 10. do 12.

in od 15. do 20 ure.

Donato Alvarez 2181

U. T. 59 - 1723

Directorio 1347

Krojačnica

in trgovina

Z vsemi možnimi potrebščinami

Cene konkurenčne

Se priporoča

SEBASTJAN MOZETIČ

Osorio 5025

LA PATERNAL

Buenos Aires

Sede: Añasco 2322 Bs. Aires. y Colonia 104, Bs. Aires. Humberto I° 40, Córdoba. Balcarce 381, Rosario. Malaqueña FCCA.

Pierre L'Ermite:

DEKLICA Z ODPRTIMI OČMI

(15)

Medtem je teta Cecilija opazovala okusno v sivo oblečenega mladeniča, ki je imel belo čepico na glavi in modro pentljo pariške fare čez ramo.

Kolonist se je zdel teti odličan mladenič. Toda vkljub najboljšemu vtisu, ki ga je napravil nanjo, si ni mogla kaj, da mu ne bi rekla, da ne zna zajemati vode... da o tem nima nobenega pojma!

"Da vidimo, Rolanda... pokaži gospodu, kako je treba spustiti vedro, da se voda ne skali..."

Rolanda, ki se je že malo zabavala pri tem, je poslušno razložila elegantnemu mladeniču, da nikakor ne gre zajemati vode s tema predpotopnima vedroma... Kje neki je gospod voditelj iztaknil ti razpadajoči posodi stare focijske ladje?

Pri roki je bilo baš lahko vedro, nalašč za zajemanje vode iz vodnjaka. S tistim naj zajme in napolni svoji vedri... oziroma, rajši bo kar sama zajela in ju napolnila.

Za gibko, drobno, toda čvrsto dekle je bilo igrača napolniti vedri s čisto studenčnico...

"Gospodična... kar v zadregi sem... sram me je... osramotili ste me..."

"Oh, Parižani!... Vprašanje je, če zmorete prinesiti polni vedri do 'Stare Rakovice'..."

"Ali gospodična!... Vkljub vsemu..."

In mladenič, ki je bil žilav, če že ne čvrst, je dvignil vedri z... navidezno lahko to.

Njegova sreča je bila, da je tisti hip prihitela Filomela, kakor usmiljena rešitev vseh zadreg in človeške spoštljivosti, kajti z večjo pestjo je vzela vedri iz belih mladeničevih rok in mu dejala z obzirnostjo ponižnosti:

"Dobri gospod, prepustite to vendar meni!... Dokler pridete na cilj, boste že čisto mokri... Škoda bi bilo Vaše lepe obleke! Vzemite cvetje, ki ni tako težko..."

Rolanda je položila vse nabrano cvetje v mladeničeve roke.

"Pa zakaj nisi napravila vsaj lep šopek, zvezala ga z nitjo!..."

"Prav imate, tetka... toda nisem utegnila."

Veščih rok je Rolanda obrezala s škarpami stebila, očistila, odstranila trne in okusno uredila cvetje.

Mladenič ga je držal na odprtih roki.

Nekaj korakov proč pa je stala teta Cecilija, opazovala ta prizor in se nasmehnila:

"Ali delj časa ostanete pri

nas na otoku?... je naposled vprašala.

"Mesec dni... tako dolgo ostane kolonija tu. Pa smo res vsi oddiha potrebni, gospodična! Življenje v Parizu postaja zmerom bolj gosto in mrzlično; podzemna železnica, avtobusi, telefon... Že ob devetih zjutraj mora biti človek v pisarni, zlasti če ima odgovorno mesto..."

"Vi imate odgovorno mesto?"

"Dovolj je odgovorno, kajti jaz sem malo manj kot poslovodja važne bančne agencije."

"In tako mladi!..."

"Imam že šest in dvajset let... Toda nastopil sem zelo zgodaj... in ravnatelj agencije je moj stric... Sicer pa — pri tem je mladenič nekoliko zardel — sem resen mladenič, čeprav še ne umem zajemati vode z vedrom..."

Ampak tudi tega se bom naučil!... Če mi dovolite, pridem jutri zvečer spet. Poverjena mi je namreč skrb za vodo in, kakor vidim, ta skrb zame ni baš lahka!..."

"Torej," je zaključila teta. "na svidenje, dragi gospod. Prosim Vas, povejte še enkrat gospodu voditelju, da nam bo vselej posebno veselje pomagati, če bi mu bilo treba naše pomoči... V ostalem, dovolite, da Vas vprašam, kako Vam je ime?"

"Imenujem se Roger Maude."

"Torej, dragi gospod Roger...?"

"Maude..." je dahnila Rolanda.

"Želimo Vam prijetne počitnice pri nas."

"To že stoji, da si prijetnejših ne bi mogel želeli. Naravnost srečen sem, da sem sprejel vabilo gospoda voditelja, ki me pozna izza rane mladosti."

Ko je Roger odšel, se je ozrla teta Cecilija v svojo nečakinjo:

"Ta mladenič je prijazen..."

"..."

"In dobro vzgojen!..."

"..."

"Zakaj molčiš?"

"Da — to je jasno! Prijazen je... in dobro vzgojen, ta mladenič," je ponovila Rolanda, "in kaj še potem?"

"Če so vsi takšni..."

"No da, naša dekleta bodo pač v zadregi zaradi izbere!..."

In kakor se je bila on dan nasmehnila teta, tako se je zdaj nasmehnila Rolanda in je odšla v hlev, da se prepriča, je-li stari Pentapon dobro oskrbljen...

XII. poglavje.

Naslednjega dne je prišel Roger Maude spet s svojima vedroma. Bil je že bolj domač.

Pomenkovala se je na dolgo z mladeničem, ki je prav rad odgovarjal na vsa njena vprašanja.

"Sinoči ste potožili, da Pariz izmuči človeka, toda vkljub temu ljubite to mesto? Zdi se mi tako... ugani la sem!"

"Priznam, zakaj ne, da ljubim Pariz... ljubim vrvenje, ki človeka zjutraj zagrabi in vrže zvečer izčrpanega, to-

da tako polnega zanimanja na ležišče! Pariz... to je kinoleidoskop!... kinematograf!... ne nehajoč in vedno izpremenljajoč se privid... Tam vam sleherna stvar govori... zidovje, ki je z umetniškimi in pestrobavnimi reklamami pokrito, kioski, ki bruhaajo zjutraj in zvečer umetni ogenj svojih oznanil... prijatelji, ki jih človek pri vsakem koraku srečuje... lekar-narja, zdravnik najdete v vsaki ulici... štirikrat dnevno izhajajo novine... prodajalnice, kjer si človek lahko kupi vsega, česar si želi..."

"Da... prodajalnice, kjer si vsega nakupiš..." je sanjavo ponovila teta Cecilija.

"Pod pogojem, seveda, da ima človek dobro založeno denarnico!... Kajti v Parizu je treba imeti zmerom denar v roki."

"Oh, ali mislite, da tukaj tega ni treba? Nikar si, prosim, tega ne domišljajte..."

"A vendarle — Vaš vrt..."

"O tem ni govoril!... Nekaj nam mora pa vendar le ostati!"

"Torej ne ljubite tega otoka?"

"Pač, ljubim ga... Lagala bi se, če bi rekla, da ga ne ljubim... Toda, saj me razumete, naposled postane človeku tukaj vendarle dolgčas... Oh, zdaj ne! Zdaj je sezona... tujei prihajajo... vse je oživelo in postalo prijaznejše. Toda zima je tako dolga! Kaj, ljuba duša, naj počnem kadar dežuje?... Kadar se znoči ob štirih popoldne!"

(Nadaljevanje)

Kogar je nesreča vrgla v bolezen in ne more več najti ljubljenega in dragocenega zdravlja, čeprav je že vse poskusal, naj pride k nam. Če ni že prepozno, mu bomo pomagali. Če Vam pošajo moči, če nimate teka, če Vas muči kakšna zavrtna bolezen, sploh ako čutite, da Vaše zdravje ni v redu, ne odlašajte na jutri, marveč zatecite se takoj k dobremu zdravniku. Vsako bolezen je mogoče ozdraviti, tudi najtežjo in najzavratnejšo, kadar se bolnik pravočasno podvrže dobri zdravniški oskrbi.

V naši zasebni kliniki so najmodernejše urejeni oddelki za operacije, za notranje, spolne, otroške bolezni, za žarke X, za ultravioleto, diatermio, frenoterapijo itd. itd. — Nadihu in boleznim prebavi (želodčne in črevesne) zdravimo z novim aparatom, ki je iznajdba znamenitega profesorja dr. BESCHA. Ta aparat, edini v Buenos Aires, se je v praksi izkazal kot najboljši sredstvo za zdravljenje omenjenih bolezni.

ZASEBNA KLINIKA

Upravitelj: Dr. KOSTA VELJANOVIĆ

Calle Ayacucho 1584

Telefon: 41 - 4985

Buenos Aires

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Odbor SPD I.

Urejuje: Jan Kacin